

Naturvernforbundet i Nordre Follo

Slambehandlingsanlegg ved Stangåsen VBA – innspill til planinitiativet

Naturvernforbundet i Nordre Follo (NiNF) viser til brev fra Norconsult av 30. januar 2026 vedrørende oppstart av detaljregulering av behandlingsanlegg for slam fra drikkevannsproduksjonen ved Stangåsen VBA – planID 202601 og informasjonsmøtet den 11. februar 2026.

Vi gir med dette vårt innspill til planinitiativet.

Kommunestyrets vedtak den 10. desember 2025, viderefører fjellhall-alternativet. Dette er et alternativ som etter vår mening er bedre enn det opprinnelige forslaget om et anlegg i dagen ved Ekornrud gård der utslipp av dekantvann ville gå direkte til Kolbotntjernet.

NiNF har ingen sterke meninger om hvor fjellhallen skal etableres, men registrerer at tunnelinngangene, vei til tunnel og området som skal nyttes til framskutt rigg og fjernrigg i anleggsperioden, vil ha konsekvenser for naturverdiene i området. Hvor store konsekvensene blir er avhengig av alternativ som velges.

Alternativ 1 har størst konsekvenser for naturverdiene. Både tunnelinngang, tunnelvei og den framskutte riggen ligger innenfor naturtypen gammel lågutgranskog og vil gi varige inngrep i Gjersjølia. Naturområdet her er svært viktig å bevare, se mer i *Naturverdier i planområdet* i teksten under. Alternativ 1 er dermed et uaktuelt alternativ.

Alternativ 2 og 3 har tunnelinngang nær boområdene på Myrvolltoppen, og vil dermed ha konsekvens for de som bor der. Under utbyggingen vil konsekvensene være store, både med hensyn til trafikk og for barn og unges levestandard.

Alternativ 2 har i tillegg tunnelinngang nær grensen for gammel lågutgranskog.

Alternativ 4 er det som gir minst konsekvens for beboerne i området, og framstår som det beste alternativet. At fjellhallen plasseres utenom boområdene betyr også at huseiere fortsatt kan benytte bergvarme for oppvarming. Alternativet har heller ingen konsekvens for naturverdiene i Gjersjølia.

Riggområdet er plassert på grusplassen ved Strutsåsen. Som det sies i planinitiativet er det viktig å ta hensyn til sårbare arter her, se mer i *Naturverdier i planområdet* i teksten under. Alternativet vil kreve koordinering mot pågående natur-restaureringsprosjekt ved Strutsåsen.

Siden dekantvannet vil inneholde aluminiumsulfat, er det viktig at dette ikke tilbakeføres til drikkevannet eller slippes urensset ut i naturen. Det samme gjelder for slammet, dette må lagres trygt og ikke medføre forurensning av naturen.

Planinitiativet sier ikke noe om hvor slammet skal lagres eller hvor man skal gjøre av sprengningsmassene fra fjellhallen. Kommunen har i dag ingen områder som er avsatt til dette. NiNF mener dette er viktig og at det burde fått et eget kapittel i planen.

Naturverdier i planområdet

Det fremgår av kommunens kartgrunnlag at området Ekornrud, Kantoråsen og Gjersjølia inngår som en del av en sammenhengende grønn korridor. Korridoren bidrar til å binde sammen naturområdene fra Østmarka nasjonalpark i øst til Svartskog i vest. KU-analysen som er utført i forbindelse med utarbeidelse av ny arealplan i kommunen peker også på at området inngår som del av en sammenhengende grønnstruktur med store naturverdier. NiNF anser denne korridoren som den viktigste øst-vest korridoren for viltvandring i

kommunen.

Planområdet omfatter blant annet nordre delen av Gjersjølia. Her er det registrert naturtyper av svært stor og stor verdi og området er svært viktig å bevare. Planprosessen må omfatte nyregistrering av naturtypene i området i samsvar med norsk rødliste for naturtyper som kom i 2025.

I området som grenser opp mot Strutsåsen er det registrert sårbare arter. Planprosessen må også her omfatte nyregistreringer av flora og fauna. Konsekvensene som følger av å etablere et riggområde her må klarlegges. Planprosessen må ta høyde for at en ny, revidert rødliste for arter etter planen vil foreligge i 2027.

Det må også legges planer for hvordan det påbegynte natur-restaureringsprosjektet på Strutsåsen skal videreføres når anleggsperioden er over.

Beliggenhet og naturgrunnlag

Gjersjølia ligger på øst-siden av Gjersjøen og strekker seg fra Gjersjøen og opp i lia mot bebyggelsen på Myrvoll. I nordøst avgrenses lokaliteten mot et større område med fyllmasse (Strutsåsen).

Naturtyper og utforminger

Hele lia ligger sørvestvendt til og har varmt lokalklima. Lokal variasjon i topografi med småkløfter og skar skaper et variert skogbilde hvor variasjon og næring og fuktighet gir grunnlag for ulike vegetasjonstyper. Grunnlendte furuknauser veksler med gran- og løvdominerte partier og små, frodige bekkedaler.

Gran er dominerende treslag. Dels er skogen gammel og med store dimensjoner og stedvis er det rikelig med død ved. Fattige furu- og granskogstyper dominerer der hvor jordsmonnet er skrint og tynt. På litt bedre mark tar gran over og lågurtskog dekker store arealer. På fuktigere mark langs bekker i småkløfter og forsenkninger er løvinnslaget betydelig. Stedvis går skogen over i ren edelløvskog (alm-lindeskog, dels nesten rene lindebestander, og rike hasselkratt). Svartordominert sumpskog finnes i forsenkninger og langs bekker og fragmenter av svartorstrandskog finnes nede ved stranden. Stedvis er skogbildet preget av tett og ung løvskog med mye ung ask. På bergvegger og død ved finnes stedvis relativt godt utviklet kryptogamflora.

Løvtrær

svartor – *Alnus glutinosa*

gråor – *Alnus incana*

selje – *Salix caprea*

osp – *Populus tremula*

bjørk – *Betula pubescens*

rogn – *Sorbus acuparia*

spisslønn – *Acer platanoides*

alm - *Ulmus glabra* (EN 2021)

sommereik – *Quercus robur*

ask – *Fraxinus excelsior*

lind - *Tilia cordata* (NT 2021)

hassel – *Corylus avellana*

Karplanteflora

Karplantefloraen i området er artsrik og inneholder flere regionalt og lokalt uvanlige arter. Ved befaring i 2006 ble 128 arter registrert. Blant de mest interessante kan nevnes:

fagerklokke - *Campanula persicifolia*,

skogkarse - *Cardamine flexuosa*,

breiflangre - *Epipactis helleborine*,

tysbast - *Daphne mezereum*,

myske - *Galium odoratum*,

blåveis - *Hepatica nobilis*,

vårerteknapp - *Lathyrus vernus*,

leddved - *Lonicera xylosteum*,

nattfiol - *Platanthera bifolia*,

veskjeggveronica - *Veronica chamaedrys*,

korsved - *Viburnum opulus*

krattfiol - *Viola mirabilis*.

furuvintergrønn – *Pyrola chloranta* (NT 2021)

knerot – *Goodyera repens* (NT 2021)
bakketimian – *Thymus pulegioides* (NT 2021).

I vannkanten nede ved Gjersjøen finnes:

sverdlilje - *Iris pseudacorus*,
klourt - *Lycopus europaeus*,
skjoldbærer - *Scutellaria galericulata*,
slyngsøtvier - *Solanum dulcamara*
gul frøstjerne - *Thalictrum flavum*

På bergene

blodstorkenebb - *Geranium sanguineum*.

Sopp

Mest interessant er forekomstene med sjeldne sopp som er registrert og beskrevet av Hofton (2006). Både markboende arter og vedboende sopp er godt representert.

fiolgubbe – *Gomphus clavatus* (NT 2021)
rustflekkekjuka - *Postia fragilis* (LC 2021).
rosaskiveslørsopp - *Cortinarius calochrous* (NT 2021),
gullslørsopp - *Cortinarius cf. aureofulvus* (NT 2021),
gifttrødspore - *Entoloma sinuatum* (NT 2021)
styltejordstjerne - *Geastrum quadrifidum* (LC 2021)
vedkorallsopp - *Lentaria byssiseda* (NT 2021)
okerkjuka - *Junghuhnia luteoalba* (LC 2021),
svartsonekjuka - *Phellinus nigrolimitatus* (NT 2021)
grangråkjuka – *Boletopsis leucomelanela* (NT 2021)
rosenkjuka – *Fomitopsis rosea* (NT 2021)
broddsoppsnyltekjuka – *Antella niemelaei* (NT 2021)
rynkeskinn - *Phlebia centrifuga* (NT 2021)
vedkorallsopp – *Lentaria byssiseda* (NT 2021)
blek korallsopp – *Ramaria pallida* (NT 2021)
dynekjuka - *Perenniporia subacida* (EN 2021)

Moser

grønnsko – *Buxbaumia virides* (NT 2021)

Fugler

hønehauk (VU 2021)

fiskeørn (VU 2021)

Konklusjon

Gjersjølia er en verdifull gammelskog. I Follo-sammenheng er den en av de rikeste lokalitetene med hensyn til rødlistede sopparter. I tillegg inngår variert og dels sjeldne vegetasjonstyper, samt rik karplanteflora med flere lokalt til regionalt sjeldne arter. Mosefloraen er mangelfullt undersøkt, men også flere interessante moser er registrert.